PRINTED BOOK

THE VEDIC PATH

Quarterly Journal of Vedic, Indological and Scientific Research
Gurukula Kangri Vishwavidyalaya,
HARDWAR

To,

If not delivered, please return to :

Dr. R. L. Varshney
Editor, Vedic Path
'Dreamland'
P. O. Gurukula Kangri-249 404
HARDWAR, U. P., INDIA.

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

भगोर्मंदोच्चं ३।०।०। अस्माज्जातं भगोर्मंदकेंद्रम्
३।१३।४३ अस्मान्मंदफलं चयनं ।१३।०। अस्मा
ज्जातं शीघ्रफलमस्पष्टं ०।१।४०।३९ अनेन संस्कृ
तो जातः स्पष्टः शुक्रः ।१।२२।१६ मंदगतिफलम्
।१।०।६।५७।५२।३ अतिमध्ये शीघ्रकेंद्रं
२९ अनेन संस्कृतो जातं शीघ्रफलमस्पष्टं ०।१।४०।
।१।४८ गतिफलं चयनं ५।४५ स्पष्टागतिः ७४।
५२ कुडिन्यविधैरित्यादिना जातः भगोः शीघ्र
कर्णः १।२।१३।५६ मंदस्पष्टेत्यादिना जातं भगो
गलाह्वः शरो दक्षिणः ३०।१२।३० अथ दृक्कर्म
कलासाधनार्थं ततोऽत्र साधनमाह श्लोः
ण वर्जितात्खेटात्क्रांतिः साध्या तथा भोद
याक्तसाधने राशित्रये
तिः साध्या उदाहरणं स्पष्टः शुक्रः ।१।१३।१।४८
अस्य पूर्वोक्तसाधितात्त्रिभेण ३ रहितो जातः ८।
२२।५६।४८ इयमस्य क्रांतिर्दक्षिणा
स्फुटानतो शरो दक्षिणः ४।२२।३० अथ नोदे
भो दृक्कर्मकलासाधनमाह घटिति घट्टशो
लाद्येत्यादि स्वस्वखेटानि स्फुटः अतो दृक्कर्मसा
धनार्थं ततोऽत्रानामाशांशाः १० दशांशो
शोगाह्वः तन्निजस्वेटानां योगः कार्यः शो
घमगतत्वं भोग्यस्वखेटे नगुणितं कार्यं तस्मा

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

॥

शोर्कं दशान्तेन कलेन गतस्वेरुयोगः स्फुटः

कार्यः गुरुयोगस्तैर्भगणितं कार्यं नक्षत्रादिविहृत

द्वादशभक्ताः फलं कलैर्युताः रविकुमे कलाभवे

तिताः रविकुमेकलाः पूर्वोदयास्तसाधने गह

स्वर्णं विद्यात् क्वापि न्यूनति नतांशोद्योतमि स्वथ

अमिन्नदिशि सति एकदिशि यनं मिन्नदि

शिरणामिलच्धिः एवं कृते गृहस्य पाक्षिमो

दयास्तसाधने कला विपरीता देयाः मिन्नदि

शायनमेकदिशि चरणामिलच्धिः ताः कलाः

स्वगृहे से स्फुते सति रविकुमे दत्तगृहांशवे

ति उदाहरणम् नतांशा दक्षिणा ४।२।२३।३०

अस्य दशांशाः ४ एतत्क्रान्तिखंडयोगे जाताः

दृशांशः ०।२।२३।३० भोग्यखंडेन गुणितं जातं

११।२।४।२० एषां दशमांशेन १।११।६।१२ गतखंड

योगः ३० युक्तो जाताः ४।११।६।१२ एतेषां योगु

ले ३०।१।२।३० गुणितो जाताः १२४६।४।५२ एते

अतो द्वादशभक्ताः फलं जाताः रविकुमे कलाः १०३।

पट्टनाः कलास्ततोऽपि बोधे कृते क्रान्तिः नम १०३।५२ अमिः

कलास्ततोऽपि ... संस्कृतो जाताः रविकुमे

अथ गुरुः ... ११।३।१२।४८ संस्कृतो जातः ... ऽहादिषु क

स्फुतः गुरुः ११।४।५५।४। अथ रविकुमे दत्तगृहादि

स्फुतः ... दिन ज्ञानार्थं गतगम्य लब्ध

लांशासाधनमुद्दिष्ट दयास्तदिने स्फुटे रविकुमे संस्कृतलग्न

तो क ... इति अर्कः स्फुटे रविकुमे ... अधिको यः तद्ग

तयोर्मध्ये योऽल्पः सः रविः ... अपवनांशान्तरा

ग्ने कस्पष्टं तयोर्लग्नार्कयोर्मध्ये ... इत्यादिना एक

स्मात् अर्कस्य भोग्य लग्नस्य भुक्तं इत्यादिना कालः साध्यः

रा शिलेन दृशांतरदृते त्यादिना ... योः अ

न्तस्वात्त्वक्रिमोदयास्तसाधने सच ... कालः राम

इति ... लग्नार्कयोः कालः साध्यः तद्दिष्टकालः ११

... भक्तः ... कोऽभवति ना चटिकाः अशुद्धात्

... इष्टकालो शापर्वोक्तः ...

इष्टकालांशाः स्युः तेऽपि इष्टकालांशाः ...

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

श्र

लांशेभ्योऽधिकश्चेत्तदाग्रस्थोगम्यः न्यूनैर्गो
उदयस्तः इष्टकाललांशाः स्थिरकाललांशेभ्यो
उदयेगतः न्यूनैर्गम्यः उदाहरणम् स्फुटः ।।।२३।
२६ दृक्कर्मसंस्कृतः शुक्रः ।।।१४।५।४। अत्रास्यो
स्त एव लग्नं ।।२२।३।२६ अयनांशाः १८।०।८।० न
यनांशोर्ध्वं जातः कल्पितरविः ०।३।३।४। अत्र
लांशोर्ध्वं जातं कल्पितं लग्नम् ०।।।४।२६ अत्र
नयोरेकराशि विद्यमानत्वात यदितनुदिनम
यावेकराशौ तदंशांतरे त्याटिका जातं भागांतरे ८
३६।४५ अनयोर्मध्ये उदयः २२। गुणिता जाताः
१९।३।२।।४५ षष्ट्यधिकशतद्वयेन हृते फलं जातं वला
त्मकः कालः ६।३ अत्र स्वात्यधिभक्ताप्तं फलं
जातो वलात्मकः कालः १।३ अयं पंचगुणो जातः
३४ कालांशाः ६।१८ अतः शुक्रस्योक्तस्थिरका
लांशाः ९ अपचयगुणकृता चेत् शुक्रयोर्व कालां
शानां संस्कारो लक्षितस्तमाह स्वात्स्वास्यागस्त्यु
पांतर्गमिति खाभ्रागनग्रः दृक्कर्म कृतस्तान्य शु
क्रस्य चेत्रस्य वा राश्युदये नांतरे कार्यं तदेनराद्र
विहृते सप्तविंशतिमिर्मक्ता ते अंशाद्येफलं तेग्रा
ह्ये तत्फलं स्वर्णं ज्ञेयम कल्पितमिति शास्त्रेऽपे
ज्यो उदयाधिकेभ्यो स्येत्याति अतो दृक्कर्मकलाः
षष्ठ्यांशेभागाद्यं ग्राह्यं तदंतुफलं स्वर्णं ज्ञेयेऽ
योः संस्कारः कार्यः एकतैव कृतंमिन्नेविवरम
अतस्तस्य पंचभक्तात्तेन अंशादिफलेन शुक्र
स्योक्तस्थिरकालांशाः स्वच्छा भवंति एतैः कालां
शैः सापितो दयास्तयो दृष्टिसमतो स्यात एवा
मयालक्षिता यंत्रवेधादितो दयास्तसमयोरंत
रे लक्षितमित्यर्थः उदाहरणम् खाभ्रागनग्रः

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

मंसंस्कृतसायनशुक्रस्योदयः २२।अनयो
रंतरं जातं ९ अस्मात्सप्तविंशतिः २७ मितं भक्ता
जातमंशाद्यं फलं २।५५।२२ शतत्रयेभ्यःद
यस्यन्यूनत्वादृणं दृक्कर्मकालास्फु ८।३।५२ अ
भ्यः षष्टिभक्ताः षष्ठभागाद्ये जाता दृक्कर्मकला
यनत्वाद्धनं ०।५२।५२ अनयोः संस्कारे जातः ६
णस्याधिकत्वाद्धनं ०।१।५०।० ग्रंथोपयोगेन
०।१८ शुक्रस्य स्थिरकालांशाः ९ रविदृष्टो जातः ८।
४६ शुक्रस्य द्युतिकारणान्तरस्य मर्त्यो जाताः शुक्र
स्य स्पष्टाः स्थिरकालांशाः ६।४६ एते स्थिरका
लांशेभ्यः दृष्टकालांशाः ६।०८ न्यूना अस्मा
त्कारणात् शुक्रास्तंगतः अथ उदयास्तयोर्दिनज्ञा
नमाह रवीष्टभागानीति स्पष्टस्थिरकालांशा
दृक्कालांशयोरंतरांशानां कलाः रवीष्टभागनिमि
तनिघ्निता उष्णीताः कार्याः पूर्वोदयास्तग्रहस्य
यने ताभ्यः कलाभ्यः रविभोदयेन भक्ताः प्रम
शादिकं फलं ग्राह्यं अनस्तकालकलंरविरवोदयो
त्तनरेण यत्फलं दिनादिकं भवति तद्दिनादि
केन फलेन गतागम्या लहणप्रकाशात इष
दिनादिकं दृष्टिसंदिष्टे भवति तदुदयास्तयोरिष्टका
लो भवेत उदाहरणम स्पष्टाः स्थिरकाली
शाः ६।१८ अनयोरंतरभागाः १ जाता ०।१८ एषां
कला जाताः २८ एताः रवीभ्रागनिमि ३०० अगुणी
ता जाताः ८४०० एतेभ्यः पूर्वोक्तसापितास्सा
यनरूपचित्तमे पश्चोदयेन २२१ भक्ताल्ले
जातं फलं ३८।००।१२ अस्माद्रविशुक्रगत्यंतरेण
१५।५३ भक्ताल्लब्धमस्तस्यगतदिनानि २।२३।२४ राम
एभिर्दिनादिकैः शुक्रोऽस्तमितः सकाशात ३८

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

९ अंशे चमस्यां स्फु॰ चीदृशा कुलचन्द्री ३६।३६ पूर्वोक्त
लग्न: जातं स्पष्टं ग्रामे ते भास्वोदाहरणम्
९ अंशे मेषोत्तमम् अन्यागस्तात्मोदयस्यानम् पलभे
ति स्वदेशीयापलभा ८ अथ: गुणिता कार्या तथाग
जशैलभागा: ७८ वस्तु खेचराभागाम्बर ९८ अमे
णकृतायुक्ता: कार्या: ते भागास्त्रिंशद्विभक्ता राश्या
द्या: कार्या: यद्दिनेन यस्य स्पष्टभास्कराम्भाया
ति तद्दिने वटजस्वागतस्यास्तोदयं ज्ञेयम् यत्र
हीनकृतमास्तं यत्र युक्तस्तत्रोदयं स्पष्टं: उदाह
रणम् काश्या: पलभा ५।४५ गुणमष्ट ८ गुणिता जाता
४६।० अनेन गजशैला ७८ भागा रहिता जाता: ३२
वस्तुखेचरा ९८ लवास्तेन युक्ता जाता: ४४ एते
त्रिंशद्भक्तो जातो राश्यादि: १।२।०।० वृषराशौ
शद्वये स्फुटे स्फु॰ भगस्तो जात: युक्तो जाता: भा
गा: १४४ त्रिंशद्भक्ता जातो राश्यादि: ४।२४।०
सिंहराशौ चतुर्विंशति भागे स्पष्टस्फु॰ भगस्ते
स्योदयो जात: अथ ग्रहाणां नित्योदयास्ता
नार्थं दृश्यादृश्यलक्षणमाह खेचरेति उदा
हरणम् १६६९ शाके १५३४ वैशाखकृष्णे वोर्मि
मावस्यां ... तद्दिने भा
नु: स्पष्टसूर्य: १।५।४२।३५।४५।३६ स्पष्टो गुरु:
४।१२।५२।४४।४२।४२ दिनमाने ३३।६ सूर्य
सोमालिन: सूर्य: ११६।११४।२३ गुरु: ४।२।१२।४८
मंद स्पष्टो गुरु: ४।१२।५५।१९ अयं स्पष्टपातेन २।
२०।०।० रहितो जात: ११२४।५५।१९ अस्माकं
लोक्यते: ००।१८।४९।४९ त्रयोविंशति मासाः ३६ हला
४३३।५।४३ ... चक्रलेन ११।२।४२ ...

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA

जातो ग्रलाब्धः भरः ३ तत्र ।१।१४।५ अस्य भ स्य
भोगहृ: ४।४।१।४६ अथ वेस बुद्धीकीतग: ३।१४।२३
हृतः केवलाकादयिक: ३ एवमनेन मात्रा वक्तांग
मि ध्यति नोदयाति निर्गति अथ वक्रिमा स्ता-
साथि ता स्य भोगहृ: ४।२।१।२।४५ अथ वक्रि कृतो
जात: ०।२।१।२।४६ अस्मात् जाला क्रांति दिग्त्ति ११।
।।४।१।तेक्रांत्ये शा: अत्रा शे २५।२६।४२ संस्कृता
जाता नतांश दक्षिणा: ४।३।२५।२३ एतेभ्यो उक्त
वजाले दृक्कर्म कलाः नयन ५५।१९ आभि: स्फुटो
ग्रहः ४।२।१।२।४६ संस्कृतो जातो दृक्कर्म संस्कृतो ग्र
हः ४।३।२।४ अथ ग्रहस्य गृहोदयास्तयोर्गतघ
टिकासाधनमाह उक्तम इति अस्तसाधिता
लग्न दृक्कर्मदत्तग्रहो जातो भुक्त काल: १।१२
सप्तुस्य भोग्यकाल: ६।४० तो मध्ये १०
भ क्तांकलं जाता रात्रिगत घटिका: १४।४९
अतो गतघटिका: स्पष्टकरणार्थं आ मिष्ट
दीर्घिका ष्वितो दृक्कर्म संस्कृतो ग्रहः तन्ने लं
ग्ने ४।३।०।२।२४ रवि: ०।३।४।२६ लग्न भुक्तं
२९ रविभोग्ये ६१ अन्तरयोर्योग: २४०१ पल में
करोदयेषु ८८ मिश्रक्तो जाता: स्पष्टका
ल: १४।५६ अपि कालकवेरनिना
लस्पष्टीकरणमाह दृष्टे दोरिति वेरस्य
कालोजोपलाभोन: नवलैरुदयेषु ह:
अस्ते ऊनः अतिचरिके द्विद्विपलैरुदये
षु ह: उत्पर्थः सस्पष्ट: स्यात्तत्वज्ञेनात्काल
वेरात्पनः
श्रीरामायनमः श्रीरामायनमो नमः इति रामायनम्

CC-0. Gurukul Kangri University Haridwar Collection. Digitized by S3 Foundation USA